

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

מבוא

העבודה שלי חוקרת את נושא הסטודנטים מהגולן שלומדים בסוריה. מטרת החקר היא למצוא את ההבדלים בין הלימוד בסוריה ללימוד בישראל, מה הסטודנטים מרגישים והשפעת ההורים עליהם. בחרתי בנושא זה מפני שהוא נוגע בי ויש לי קרובים שלומדים בסוריה.

כשהתבקשתי לבחור נושא הנושא הראשון שעלה לי בראש הוא הסטודנטים שבסוריה.

בהתחלה היתה לי טעות כי חשבתי שהצד הישראלי לא היה מספיק טוב עם הסטודנטים שבסוריה. אבל אחרי שסיימתי את העבודה התחוור לי ההיפך - שהצד הישראלי הינו לטובתם של הסטודנטים ועוזר להם.

העבודה התבצעה בידי חוסיין תלמיד כיתה ט' במסגרת קורס "נושא חוקר" במרכז מדע ודעת למחוננים, במכללת תל חי, תשע"ד 2014.

תודה להי"א, נד"ן, רשא המתרגמות שעזרו לי כי היה לי קצת קושי בעברית

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

ואני כל הזמן שומע דיבורים על הנושא הזה מאנשים שקרובים אלי וגם יש לי קרובים במשפחה שסובלים מבעיה זו . בעבודה זו אני גם רוצה לחקור על החיים של הסטודנטים בסוריה ואיך הם מתאקלמים שם ואיך מתמודדים עם הקשיים בסוריה. אני רוצה לברר איך הסורים מתייחסים אליהם ומדוע שומרי הגבול מתנהגים איתם התנהגות קשה. למה הסטודנטים בוחרים את סוריה ולא מקום אחר למרות ההתנהגות קשה והרעה של הגורמים האחרים. ואני גם רוצה לדעת למה יש הרבה סטודנטים שבחרים את סוריה כעדיפות ראשונה להם. לבסוף - כמה כסף דרוש לסטודנט ולאוניברסיטה ומה הציונים שנדרשים לסטודנט כדי להתקבל.

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

אוניברסיטת דמשק

אוניברסיטת דמשק היא אחת מחמשת האוניברסיטאות הגדולות ביותר ומהוותיקות ביותר בסוריה. זו האוניברסיטה הראשונה בסוריה, הקימו אותה בתחילת המאה העשרים, היא נכנסה לעשור התשיעי והיא עדיין מוצלחת ומקבלת את כל הסטודנטים ומכל העולם. ההיסטוריה של האוניברסיטה אינה נפרדת מההיסטוריה של המדינה שלה ומושפעת ממנה.

שליבים בהתפתחות האוניברסיטה:

בשנת 1901 הוקם לראשונה בית ספר לרפואה בדמשק שהוא הלב של האוניברסיטה. בשנת 1903 והוסיפה סניף רפואה נוסף תחום פרמקולוגיה ושפת הלימוד הייתה טורקית. בשנת 1913 הוקם בבירות בלבנון בית ספר למשפטים, בו רוב המורים היו ערבים ושפת הלימוד הייתה ערבית. בשנת 1914 העבירו את בית הספר למשפטים לדמשק. בשנת 1915 העבירו את בית ספר הרפואה לבירות והחזירו אליה את בית ספר למשפט. בשנת 1919, בסוף מלחמת העולם הראשונה הוקמו מכון לרפואה ובית ספר למשפט בדמשק. בשנת 1923 הקימו את בית ספר למשפט במכון למשפט, חיברו את מכוני הרפואה והאקדמיה הערבית והבית של אנדרטות הערביות במוסד אחד שקראו לו האוניברסיטה הסורית. בשנת 1926 הפרידו בין האקדמיה הערבית והבית של אנדרטות הערביות מהאוניברסיטה. ובשנת 1928 הוקם בית ספר לספרות וקשרו את הנהלתו הם האוניברסיטה הסורית. בשנת 1929 הפך שמו לבית ספר לספרות העליונה והוא נסגר בשנת 1935\1936.

www.akkanet.net

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

בעידן של העצמאות

כאשר הסתיים שלטון המנדט בסוריה והמדינה קיבלה עצמאות, התחיל בה ענין גובר בלימוד וחלה התקדמות מהירה בתחום זה. מתחילת שנת 1946 לא הסתפקה האוניברסיטה בשני מכוני הרפואה והמשפט והכניסה פקולטות, מכללות ומכונים בתחומים חדשים, כדי שתוכל להתעדכן עם ההתקדמות המדעית בעולם. עד שנת 1958 והשיתוף בין מצרים וסוריה והקמת הרפובליקה הערבית המאוחדת הוקמו: מכון רפואה, מכון למשפט, מכללת המדעים, מכללת ספרות, המכון העליון למורים, מכללת ההנדסה בעיר חלב, מכללת השריעה, מכון הכלכלה. בשנת 1958 חוקקו חוק חדש לארגן אוניברסיטאות אזוריות ברפובליקה הערבית המאוחדת בחלק הצפוני והדרומי. אז עודכן שם "האוניברסיטה הסורית" והפך ל"אוניברסיטת דמשק" והוקמה אוניברסיטה נפרדת – "אוניברסיטת חלב". הודות לחוק זה האוניברסיטה מורכבת מהמכללות הבאות: מכללת ספרות, מכללת משפט, מכללת השיווק, מכללת מדעים, מכללת רפואה, מכללת רפואת שיניים, מכללת הנדסה, מכללת חינוך, מכללת השריעה. הדבר מאפשר לה לתת תעודות אקדמיות והחל משנת 1958 עלה מספר הסטודנטים וצוות האוניברסיטה.

ההסטוריה של אוניברסיטת דמשק

אברהם חסון (2012) אומר שאוניברסיטת דמשק הוקמה בשנת 1903 על ידי השלטון העות'מני. עם ראשית האוניברסיטה בשנת 1903 הוקמו שני בתי ספר לרפואה ובית ספר למשפטים. ב-1913 הוקם בית ספר למשפטים בבירות שהעבירו אותו לדמשק עם התחלת מלחמת העולם הראשונה. חסון אומר שב-1919 הקימה ממשלתו של אבן אל-חסיין את האוניברסיטה הסורית שהתפתחה בתקופת המנדט הצרפתי. חסון קבע כי חלה הדרדרות ברמה הלימודית של האוניברסיטה והרבה פרופסורים שהוחלפו במורים אין להם הרבה ניסיון. מאז שסוריה הפכה לעצמאית חלו עליות וירידות ברמתה של אוניברסיטת דמשק. חסון אומר שבשנות השישים נפתחו אוניברסיטאות ממשלתיות בחלב ובתשריין והאוניברסיטה בדמשק נקראה עד היום "אוניברסיטת דמשק".

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

תנאים לקבלת אישור ללמוד בסוריה

כדי להתחיל לימודים בסוריה ישנו תהליך חוקי שתושב הגולן צריך לעבור כדי לקבל אישור ממדינת ישראל וממדינת סוריה ותנאי חשוב בתהליך הקבלה הוא שמבקש האישור אינו בעל עבר פלילי ...

המחיר שמשלמים אחרי הלימודים

כאשר הם חוזרים לישראל הסטודנטים צריכים לעשות קורס השלמה של כמה חודשים, תלוי בנושא שלמדו ולעשות מבחנים.

הבדלים בין ישראל לסוריה

בישראל ובהרבה מקומות אחרים ישנם תנאי קבלה לאוניברסיטאות, כגון: פסיכומטרי, תעודת בגרות וסכום כספי מסוים. לעומת זו באוניברסיטת דמשק שבסוריה אין תנאים כאלה, הלימודים הם ללא תשלום והקבלה היא ללא תנאים.

תחומי למידה

לפי ויקיפדיה, מתאפשר מספר גדול של תחומי למידה אשר אוניברסיטת דמשק והם: פקולטה לטכנולוגיית המידע, בית ספר למשפטים, פקולטה למדעים, מכללה לאמנויות ומדעי רוח, מכללה לרפואת אדם, פקולטה לרפואת שיניים, פקולטה לכלכלה, מכללת השריעה, מכללה אקדמית לרוקחות, פקולטה להנדסה חקלאית, מכללה אקדמית לחינוך, פקולטה להנדסה אזרחית, פקולטה לארכיטקטורה, מכללה לאמנויות יפות, פקולטה להנדסה מכאנית וחשמלי, פקולטה לטכנולוגיית המידע, פקולטה למדעי המדינה, מכון גבוה לפיתוח ניהול, מכון גבוה לחקר סיסמיים, מכון גבוה לחקר לייזר, וכל תחום נלמד לאורך זמן שונה

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

פוליטיקה

• מי אחראי עליהם

הצלב האדום הוא האחראי על הסטודנטים בחזרה ובנסיעה

• יחס הממשלה

עבור, סטודנטית שלמדה בסוריה, אומרת כי כאשר הייתה בסוריה המצב היה מצוין וכולם התנהגו זה עם זה כמו אחים וכולם חברים. לא היתה אפליה בין דרוזים למוסלמים והתנהגות הסוריים עם סטודנטים של הגולן הייתה כמו ההתנהגות בין סורי לסורי.

• קשיים במעבר

הסטודנטים אומרים כי ההתנהגות הקשה הייתה מצד שומרי הגבול בצד הישראלי. בבדיקה הם היו זורקים חפצים של הסטודנטים ולוקחים להם הרבה דברים ועוצרים אותם בשמש שעות עד שנותנים להם לעבור. בשעות האלה הסטודנטים ישבו ביחד ושרו שירים ...

ללמוד שם, בבית

מבוא

היסטוריה

מבחינה לימודית

מבחינה פוליטית

מבחינה חברתית רגשית

דיון

ביבליוגרפיה

עאמר דקא (2013) טוען, כי הסטודנטים שלמדו בסוריה מתלבטים. הם לא רוצים לחזור למקום בו יש סכנה לחייהם והאוניברסיטאות בסוריה דוחות את העברת התעודות והציונים של כל שנות לימודיהם כדי שלא יוכלו להמשיך ללמוד בישראל. דקא אומר כי לפי פרסומים בתקשורת, 35 סטודנטים דרוזים מרמת הגולן עברו את הגבול על מנת להמשיך את הלימודים, למרות המלחמה שקיימת שם. רבים בין הסטודנטים הם סטודנטים לרפואת שניים ופרמקולוגיה שנוסעים על מנת להמשיך את שנת הלימודית האחרונה.

ההסדר של לימודי סטודנטים באוניברסיטת דמשק התחיל בשנת 1976. בשנים הראשונות ניתנו רק 20 אישורי יציאה לסוריה. בשנת 1982 עקב סיפוח רמת הגולן והטלת חובה של אזרחות על האזרחים פסק מעבר הסטודנטים לסוריה עד שנת 1989 ואז התחדשה. על פי נתוני משרד פנים יש עליה במספרם של בעלי תארים. התלמידים עוברים את הגבול בעזרת הצלב האדום. המעבר הזה נפתח פעמיים בכל שנה לצורך מעבר סטודנטים, אנשי דת ולצרכים אנושיים. דקא אומר כי כ-800 אנשים חוצים את הגבול בכל שנה. בעקבות לחץ של הדרוזים, ניתנו בשלוש השנים האחרונות היתרים למאה נשים לחצות את הגבול, תחת הסעיף אנשי דת, על אף העובדה שנשים לא יכולות לתפוס מקום בהתאם למסורת הדתית של הדרוזים. כמו כל האזרחים של סוריה, אזרחים רמת הגולן הדרוזיים נהנים מלימוד אקדמי חופשי באחת משבע האוניברסיטאות הציבוריות במדינה. במקרים רבים, הם נהנים גם מסיוע במימון מגורים, אישורי עבודה, ביטוח בריאות ממשלתי, וסעיפים אחרים. הם פטורים מבחינות כניסה או הצגת תעודת הבגרות הישראלית משלהם, מה שעושה את הלימוד בסוריה אטרקטיבי במיוחד עבורם. כמעט כולם לומדים באוניברסיטאות של דמשק, המהוות את האוניברסיטאות הגדולות ביותר בסוריה והטובות שבהן. הם שוכרים דירות בעיקר בשכונה באב תומה, הרובע הנוצרי של הבירה הישנה, או בשכונה של רוקן אלדין, בה מתגוררים סטודנטים רבים שמגיעים ממדינות מחוץ לסוריה.

דקא אומר כי עקב המצב הרע בסוריה נענו בתי הספר לרפואה באוניברסיטאות תל אביב ובר אילן לבקשת ראשי המועצות בכפרים הדרוזים והסכימו מסיבות אנושיות לקליטת הסטודנטים שהפסיקו את הלימוד בסוריה ורצו להמשיך אותם בישראל. בהתחלה האוניברסיטה בדמשק נתנה להם את המסמכים המבוקשים אבל כשהבינה שהסטודנטים רוצים להמשיך ללמוד בישראל היא הפסיקה לתת את המסמכים.

דקא קובע כי מאז 1989, עברו במחסום קוניטרה על הגבול בין ישראל לסוריה, מאות דרוזים צעירים ללמוד בדמשק. לאור מעמדם המיוחד של הדרוזים ברמת הגולן, המשטר הסורי איפשר לסטודנטים הדרוזים לקבל תנאים נוחים במשך השנים. לימודים ועזרי לימוד כמו מחקרים - כחינם, וכן קצבה לשכור דירה בדמשק.

אבל מלחמת האזרחים שינתה את העובדה, בשנה האחרונה נעצרה ההרשמה ללימודים. על פי נתוני משרד הפנים הישראלי רק, 7.6% בעלי אזרחות ישראלית יש בארבעת הכפרים הדרוזיים בגולן, שאוכלוסייתם מונה 21,000 נפש ואילו אחרים ידועים כתושבי קבע ומרגישים הזדהות תרבותית ורגשית עם סוריה. כבנים של המיעוט שחי בגלות, התחושה של אובדן בעקבות אירועי דמים במדינה שלהם היא גדולה מדי.

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

סן שעלאן (2013) אומר כי רבים מהסטודנטים הדרוזים חזרו לביתם ורובם מספרים על הפחד להימצא עכשיו בסוריה. הם אמרו שלפי ההתפתחויות הם יחליטו אם לחזור או לא לחזור. גם ההורים הביעו פחד אבל הם אומרים שהחלטה היא בידי ילדיהם.

שעלאן אומר שהמלחמה בסוריה גבתה את חייהם של יותר מ-100,000 בני אדם. יחד עם המצב הנוכחי בסוריה יש סטודנטים שרוצים לשמור על לימודיהם שם, כמו הסטודנטית אלאא חבוס שאמרה "למרות כל מה שמתרחש בסוריה אני אחזור ואמשיך בלימודי ללא פחד" והסטודנט וויאם אלקיש מבוקעתה שאמר: "כולנו מרגישים טוב. האווירה בסוריה לא מפחידה, נחזור ללימודים. התרגלנו למצב הקיים, אין הבדל בין סוריה לבין הכפר שאני מתגורר בו" והצטרף אליהם מנסור עמאשה שגם הוא מבוקעתה ואמר "אין הבדל בין סוריה לבין הכפר שאני מתגורר בו".

שעלאן אומר שהמילה הפופולרית ביותר שאותה אמרו הסטודנטים היא פחד ואחד הסטודנטים אמר: "המצב בסוריה מאוד מפחיד. קשה לנו לצאת מהמעונות בגלל הסכנה שנשקפת לחיינו. לפעמים לא מצליחים לקנות דברי מזון ועוד דברים שאנו צריכים. אני אני צריך לשקול היטב אם לחזור ללימודים בסוריה. עדיף לי להישאר בבית עד שהמלחמה תסתיים. כל עוד שומעים פיצוצים ויש הרג אז קשה לי להתמקד בחומר הלימודים".

גם ההורים חיים בפחד מהמצב בסוריה, אחת האימהות אמרה: "הבן שלי מחמוד לומד רוקחות בדמשק ואנחנו חוששים מאוד בעקבות כל מה שקורה בסוריה. בני הוא שיחליט אם לחזור לסוריה או להישאר אצלנו, לא נתערב בהחלטותיו. זה העתיד שלו והוא יעשה את מה שמתאים לו".
ריאד זהוה הוסיף: "הבת שלי גدير חזרה היום אחרי שנת לימודים. תמיד אנחנו דואגים לה בשל כל מה ששומעים בסוריה. זה גורם לנו להיות איתה בקשר חמש פעמים ביום כדי לראות שהכול בסדר. בגלל הסכנה הם לא מסתובבים הרבה. משתדלים להיות במעונות אחרי הלימודים".

עדי חשמונאי (2013) אמרה כי לא הרבה זמן לאחר המתקפה הכימית על פרברי דמשק עברו את הגבול 35 סטודנטים מרמת הגולן על מנת להמשיך ללמוד בסוריה. הסטודנטים עזבו את בני המשפחות אשר מפחדים, חלקם לא רצו שבניהם יחזרו לסכנה בסוריה.
חשמונאי דיברה עם קרוב משפחה של אחת הסטודנטיות שאמר כי: "הרבה סטודנטים עזבו את לימודיהם בתחילת שנה שעברה בתקווה שהמלחמה תסתיים והם יכלו לחזור לסיים ללמוד בבטחה ולקבל את התארים האקדמיים ועכשיו ההורים המסכנים ישבו בבית ויכסו ציפורנים מהפחד".

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

סאלח דקסה (2012) אמר כי, המצב הנוכחי הקשה בסוריה גרם להרבה משפחות להיות בפחד. דקסה אמר כי הסטודנטים מקבלים מלגות למטרות רבות על חשבון הממשל הסורי והם מנצלים זאת. יואב זיתון (2012) כותב, כי בגלל שהמורדים בסוריה ממשיכים לרצות להפיל את השלטון של בשאר אסד, הרבה סטודנטים מהגולן שלומדים בסוריה מבקשים לחזור לישראל. הם העבירו את בקשותיהם לצלב האדום דרך הוריהם והם רוצים לחזור בגלל המצב הנוכחי המסוכן.

זיתון אומר שזה לא מתאפשר כי יש קושי באבטחת שיירת הסטודנטים. הבקשות הועברו לנציגי ארגון הצלב האדום, שאחראים על מעברי הדרוזים לסוריה המועד המקורי לחזרת קבוצת הסטודנטים נקבע ל-16 באוגוסט.

דובר הצלב האדום בישראל אמר כי עד עכשיו הם לא יכולים לתאם את חזרתם של הסטודנטים ויעשו כל מאמץ כדי שזה יתאפשר. מצב הביטחון בסוריה קשה, ובגלל הלחימה יש שכונות שלמות שנותקו, אנשים נאלצו לעזוב את בתיהם ולעבור וגם בשכונות האלה הייתה 60 בית ספר.

זיתון קובע כי מבחינת הביטחון בישראל אין שום בעיה בחזרתם של הסטודנטים לארץ.

אחד האנשים שקרוב למספר סטודנטים בסוריה אומר כי הסטודנטים רוצים לחזור בדחיפות לארץ, הם חיים בפחד בסוריה. הוא נפגש עם ההורים שלהם, שמאוד מפחדים כי הילדים אפילו לא יוצאים מהדירות לקנות אוכל. אותו איש אומר שהשלטון הזה הוא האשם בכל מה שקורה והגיע הזמן שאסד יתפטר ויבחר שלטון בצורה דמוקרטית. אב של אחד הסטודנטים אמר: בני לומד בסוריה ואני לא יודע מה מצבו, כל המשפחה שלנו מודאגת ומפחדת, כי במצב מסוכן במיוחד במקום שילדינו גרים בו. הילדים שלנו מתים מפחד ואנחנו מבקשים להזדרז בסיוע להחזרת ילדינו.

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

השפעת פריצת המרד

נאיף זידאן אומר (2013) כי מאז התפתחות המהפכה בסוריה הצטמצם מספר הסטודנטים מרמת הגולן שפונים ללמוד באוניברסיטה בדמשק בגלל המצב הביטחוני וסגירת מעבר קונטרה שמגשר בין הגולן לבין סוריה. זידאן קובע כי המצב הזה גרם לסטודנטים להתעניין בתוכנית הלימוד הישראלית והשפה העברית. בגלל שיצליחו להשיג את תעודת ה"בגרות". הם עובדים על תעודות הבגרות כדי להיכנס לאוניברסיטאות הישראליות כי אין להם אוניברסיטאות חליפיות בסוריה. בזמן שאחרים סובלים שהתחילו ללמוד בסוריה ולא יכלו להמשיך. לפי הנתינים שפרסמו על ידי עיתון "מעריב" יותר מ 90% מהסטודנטים בגולן למדו באוניברסיטאות סוריה ביו השניים 1997 לבין 2011. עקב הסכם עם השלטון הסורי היה מספרם של התלמידים שלומדים בסוריה כמעט 400 תלמיד בשנה אבל המספר הזה פחת מאוד בשנה האחרונה ונרשמו לאוניברסיטה רק 132 סטודנטים בכלל, רק 37 מהם הצטרפו לאוניברסיטה, רק 17 סטודנטים מגולן בסוריה. ב"מעריב" נכתב, שתלמידי בתי ספר התיכון בגולן היום יודעים שהם חייבים להשיג תעודה ישראלית כדי שיכלו ללמוד באוניברסיטאות ישראליות וגם אירופיות וגם הם לומדים יותר עברית. ראש המועצה במג'דל שמש אומר כי מתחילת המלחמה בסוריה הם פנו אל הסטודנטים בכפר לקחת יותר יחידות בשפה העברית כדי שאפשר ללמוד בלי קשיים. המועצות המקומיות פועלות היום למצוא פתרונות לסטודנטים שלא המשיכו ללמוד באוניברסיטאות בסוריה, בהם סטודנטים לרפואת שיניים, שיוכלו להמשיך את הלימוד באוניברסיטאות ישראליות לאחר שתהיה ביניהם הבנה.

חן שעלאן (2013) אומר כי הרבה מהסטודנטים הדרוזים חזרו לביתם ורוב הסטודנטים מספרים על הפחד בסוריה. הם אמרו שלפי ההתפתחויות הם יחליטו אם לחזור או לא לחזור וההורים גם הם הביעו על הפחד אבל הם אומרים שהחלטה היא ביד ילדיהם. שעלאן אומר שהמילה הפופולארית ביותר שהייתה בדברי הסטודנטים היא פחד. אחד הסטודנטים אמר: "המצב בסוריה מאוד מפחיד. קשה לנו לצאת מהמעונות בגלל הסכנה שנשקפת לחיינו. לפעמים לא מצליחים לקנות דברי מזון ועוד דברים שאנו צריכים אני אני צריך לשקול טוב מאוד אם לחזור ללימודים בסוריה. עדיף לי להישאר בבית עד שהמלחמה תסתיים. כל עוד שומעים פיצוצים ויש הרג אז קשה לי להתמקד בחומר הלימודים". הסטודנטית אלאא חבוס אמרה "למרות כל מה שמתרחש בסוריה אני אחזור ואמשיך בלימודי ללא פחד" והסטודנט וויאם אלקיש מועתה שאמר "כולנו מרגישים טוב. האווירה בסוריה לא מפחידה, נחזור ללימודים. התרגלנו למצב הקיים אין הבדל בין סוריה לבין הכפר שאני מתגורר בו" והצטרף אליהם מנסור עמאשה שגם הוא מבקעתה ואמר "אין הבדל בין סוריה לבין הכפר שאני מתגורר בו"

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

מבחינה חברתית רגשית

למה סוריה?

סטודנטים מהגולן בוחרים את סוריה משום ששם יותר קל להם, אין תנאי קבלה ושכר לימוד.

השפעת המעבר על ההורים

שעלאן אומר שגם ההורים חיים בפחד מהמצב שיש בסוריה. אחת האימהות אמרה: "הבן שלי מחמוד לומד רוקחות בדמשק ואנחנו חוששים מאוד בעקבות כל מה שקורה בסוריה. בני הוא שיחליט אם לחזור לסוריה או להישאר אצלנו. לא נתערב בהחלטותיו. זה העתיד שלו והוא יעשה את מה שמתאים לו"

ריאד זהוה הוסיף: "הבת שלי גדיר חזרה היום אחרי שנת לימודים. תמיד אנחנו דואגים לה בשל כל מה ששומעים בסוריה. זה גורם לנו להיות איתה בקשר חמש פעמים ביום כדי לראות שהכול בסדר. בגלל הסכנה הם לא מסתובבים הרבה. משתדלים להיות במעונות אחרי הלימודים".

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

ראיון עם עבור אבו סאלח סטודנטית באוניברסיטת דמשק לפני המלחמה

עבור אבו סאלח, היתה סטודנטית באוניברסיטת דמשק לפני מלחמת האזרחים בסוריה.

עבור אומרת כי כאשר הייתה בסוריה המצב היה מצוין וכולם התנהגו אחד עם השני כמו אחים. כולם היו חברים, לא היה אפליה בין דרוזים למוסלמים והסורים התנהגו אל הסטודנטים מהגולן כמו בין סורי לסורי.

ההתנהגות הקשה הייתה מצד שומרי הגבול. בבדיקה היו זורקים להם דברים ולוקחים להם הרבה דברים ועוצרים אותם בשמש שעות, עד שנותנים להם לעבור. בשעות האלה הסטודנטים נהגו לשבת ביחד ולשיר שירים ...

בסוריה גרים הסטודנטים בשכונות מיוחדות אשר שייכות לאוניברסיטה. יש שכונות לבנים ושכונה לבנות. בימי החופש הסטודנטים שיש להם קרובים בסוריה יכולים לבקר אצלם. באוניברסיטה אין תנאי קבלה הסטודנט צריך לעמוד בדרישות הלימודים ולהוכיח את עצמו.

בהיותם בסוריה, הסטודנטים מכירים חברים חדשים מכול המקומות. אורך הלימודים תלוי בנושא הלימוד ויש קורסים שנעשים בישראל אחרי סיום הלימוד בסוריה. גם האורך שלהם תלוי בנושא. ההורים מעבירים כסף ודברים לסטודנטים דרך ירדן. לפעמים משתוקקים הסטודנטים למאכלים שהם אוהבים והם נשלחים דרך ירדן. בימי חופש גם אפשר לצאת לקניות.

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

קהלת הסטודנטים הדרוזים שלומדים בסוריה והמשפחות שלהם

מהראיונות שעשיתי עם מנהל הצלב האדום ברמת הגולן מר ספדי מוחמד, ועם הפקיד של משרד הפנים שמלווה את הסטודנטים מר ספדי טארק בתהליך המעבר לקוניטרה, קיבלתי תמונה כללית על כל התהליך שעוברים הסטודנטים מתחילת ההרשמה עד שמגיעים לדמשק. לפי דבריו של מר ספדי מוחמד כמעט 450 סטודנטים נרשמים כל שנה מארבעת הכפרים בגולן ורק 90 או 100 סטודנטים מהם מתקבלים ללימודים בסוריה.

אחרי שהם נוסעים לדמשק ומגיעים לאוניברסיטה אין להם מה לדאוג בקשר לתנאי הקבלה. הסטודנטים מתקבלים לכל חוג שהם רוצים.

פקיד משרד הפנים מר טארק סיפר לי על הקשיים שעוברים הסטודנטים במעבר והלחץ שגם עובר מההורים בגלל שהוא המלווה היחיד שלהם עד שיעלו באוטובוס.

טארק אומר: "אני חיי כל הכאב של המשפחות גם בקוניטרה".

מנהל הצלב האדום אמר שכל סטודנט לוקח איתו 3000 דולר לפחות בנוסף למזוודות שאימא מכינה לו לנסיעה.

חוב הסטודנטים נרשמים שם לרפואה, 120 סטודנטים לרפואה כללית ורפואת שיניים.

30-40 סטודנטים נרשמים לרוקחות בנוסף לחוגים שונים כמו סוציולוגיה, פיזיותרפיה, פסיכולוגיה, אנגלית.

בגלל זה הם נתקלים בבעיה תעסוקתית בישראל, אבל במקביל עלה מספר המשכילים בכפרי הדרוזים בגולן.

חלק מהסטודנטיות שנוסעות ללמוד שם נשארות שם כי הן מתחתנות עם קרובי משפחה או עם בחורים שהכירו.

מצב דומה יש אצל הסטודנטים שמביאים איתם את הכלות משם או נשארים שם כי נשיהם לא מסכימות לבוא איתם לרמת הגולן.

למרות כל הסבל שהמשפחה עוברת בגלל תחושת העצב של הפרידה הדבר הכי טראגי הוא מוות הסטודנט שם במשך תקופת הלימודים.

היו אצלנו כמה מקרים של מצב כזה, כאשר במקום שהסטודנט יחזור עם תעודת רפואה הוא חזר בארון מתים.

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

דיון ומסקנות

עבודה זו דנה בסטודנטים בני העדה הדרוזית מהגולן שלומדים בסוריה. העבודה בודקת למה הסטודנטים מישובי הדרוזים בגולן מעדיפים ללמוד בסוריה. הטענה המרכזית בעבודה זו היא כי הסטודנטים בוחרים את סוריה משום שאין בסוריה תנאי קבלה והם לומדים בשפת האם (ערבית). בנוסף נטען כי הישראלים לא מתייחסים לסטודנטים שעוברים ללמוד בסוריה בצורה טובה. מסיכומי המאמרים, הכתבות והראיונות שבוצעו בעבודה נמצא כי הסטודנטים בוחרים את האוניברסיטאות בסוריה כי אין בהן תנאי קבלה, ואין שכר לימוד ולומדים בשפת האם. הסורים מתייחסים אל הסטודנטים מהגולן בצורה נורמאלית כמו שהסורים מתנהגים אחד לשני בדרך כלל. כמו כן נמצא, כי הישראלים מתייחסים אליהם בצורה טובה, לבד מבעיות שהם עושים לפעמים במעברי הגבול. מבחינת תחומי הלימוד בסוריה יש בה כל התחומים שהסטודנט מבקש ללמוד. מבדיקה שנערכה נמצא כי מספרם של הסטודנטים שלמדו בסוריה לפני המלחמה היה כמעט שווה למספר הסטודנטים שלומדים בישראל, אבל אחרי המלחמה ירד מספרם של הסטודנטים שלומדים בסוריה. יש בעבודה התייחסות מיוחדת למלחמה שהיא גורם מרכזי לשינוי במספרם של הסטודנטים שלומדים בסוריה עכשיו. בהמשך הוצג שיש הרבה סיבות לבחור את סוריה כמקום לימודים, כי בו לומדים בשפת האם, אין תנאי קבלה ואין שכר לימוד. לפי הממצאים של עבודה זו, התוצאות כמעט זהות בין הרקע התיאורטי לממצאים לבין החקר העצמאי שלי.

מסיכום הדברים עולות המסקנות הבאות:

סטודנטים מהגולן בוחרים את סוריה כי יותר קל להם, אין תנאי קבלה ושכר לימוד. אחוז מספרם של הסטודנטים שלומדים בסוריה שווה למספרם של הלומדים בארץ לפני המלחמה.

עכשיו הרבה סטודנטים מפחדים לחזור לסוריה בגלל המלחמה. באוניברסיטה יש כמעט כל הנושאים ללמוד.

ההורים יכולים לשלוח כסף ודברים לילדיהם דרך ירדן. המעבר ללכת ולחזור מסוריה נפתח פעמיים בשנה (קיץ-חורף) אחרי סיום הלימוד בסוריה עושים קורסים ומבחנים בישראל.

ללמוד שם, בבית

ביבליוגרפיה

דיון

מבחינה חברתית רגשית

מבחינה פוליטית

מבחינה לימודית

היסטוריה

מבוא

ביבליוגרפיה

ויקפדיה

אברהם, ח., (2012) סטודנטים יהודים באוניברסיטת דמשק, בתוך: מכאן ומשאם: כתב העת למורשת יהדות דמשק, 15: 44-50
דקסה, ס., (2012) צפו בחזרתם של הסטודנטים הדרוזים מסוריה לרמת הגולן, בתוך: HONA פורטל הדרוזים
<http://www.hona.co.il/news.aspx?cid=166&aid=6165>

זידאן, נ., (2012), חיפה - נאיף זידאני

זיתון, י., (2012) סטודנטים דרוזים בסוריה: "החזירו אותנו לישראל", בתוך [ynet](http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4258832,00.html)
<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4258832,00.html>

חשמונאי, ע., (2013), משרד ראש הממשלה בוחן
<http://www.tbk.co.il/article/2775808>

שעלאן, ח., (2013) סטודנטים חזרו מסוריה: "קשה ללמוד עם ההרג", בתוך [ynet](http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4403846,00.html)
<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4403846,00.html>

